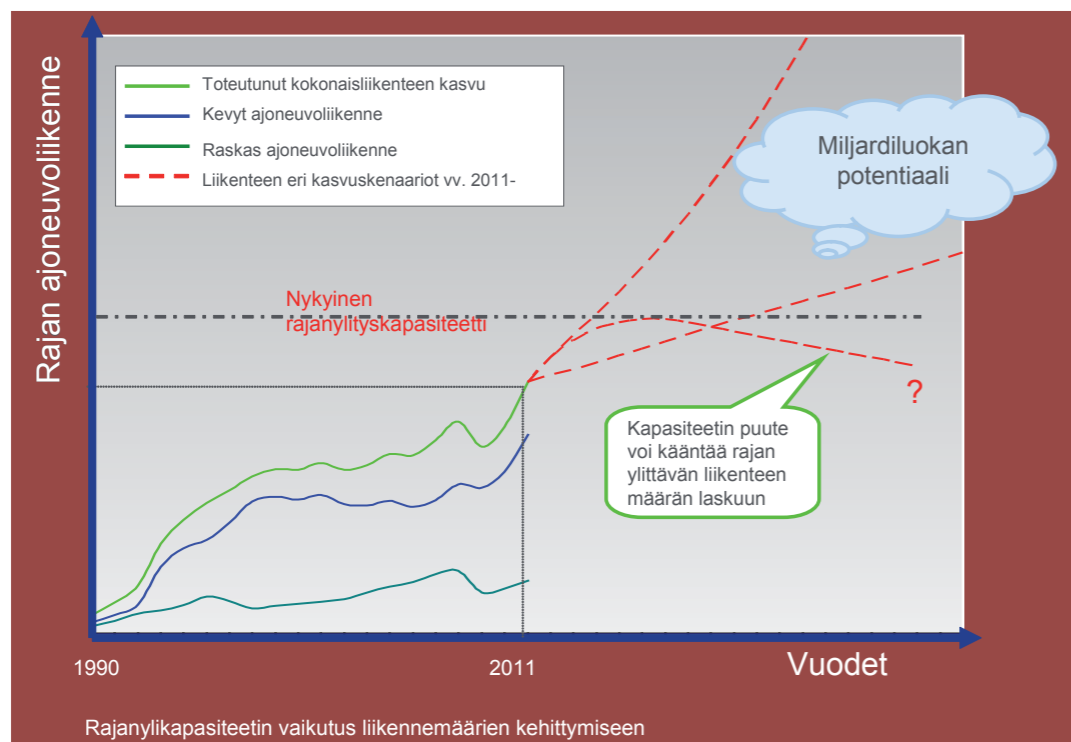

Vain jos edellä kuvatut toimet toteutetaan, kaakkoinen Suomi pystyy hyödyntämään kaiken potentiaalinsa, joka kasvavasta rajaliikenteestä voidaan saada sekä tuloina että elinkeinoelämän ja palvelujen kehittymisenä, kilpailukyyn voimistumisena ja liikenneturvallisuuden paranemisena.

Rajaliikenteen sujuvuuden hyödyt myös koko Suomen kansantaloudelle ovat erittäin merkittävät:

- ◇ Tulevaisuudessa kaakkoiseen Suomeen voi jäädä jopa miljardi euroa venäläismatkailijoiden palvelujen ja tavaroiden ostoina ja koko maahan vielä huomattavasti enemmän.
- ◇ Alue hyötyy matkailun kasvattamasta palvelujen ja kaupan monipuolistumisesta ja tarjonnasta. Se luo uusia työpaikkoja ja kasvattaa kotimaista kilpailukykyä. Myös alueen asukkaat hyötyvät parantuneesta palvelutarjonnasta. Samalla koko Suomen kansantalous hyötyy toimenpiteistä.
- ◇ Toimenpiteet mahdollistavat transitoliikenteen kehittymisen. Transitoliikenteen nettotulojen arvioidaan olevan vuonna

- 2011 300–400 milj. euroa ja se työllistää yli 4000 henkilöä. Suorien talous- ja työllisyysvaikutusten lisäksi transito vaikuttaa myös Suomen vientiteollisuuden logistiseen kilpailukykyyn. Transito ansiosta Suomen vientikuljetuksiin turvataan säännölliset linjaliikenneyhteydet metsäteollisuuden tuotteille. Kuljetuskustannusten pysyessä kohtuullisina ulkomaankaupan kilpailukyky kasvaa.
- ◇ Kaakkois-Suomen pääteillä kuolemanriski on maan korkeimpia. Esitetyillä toimenpiteillä liikenneturvallisuus paranee oleellisesti.

Jos liikenteen määrä lähestyy kapasiteetin ylärajaa eikä tarvittavia toimenpiteitä tehdä, jonot lisääntyvät ja kiinnostavuus rajan ylittämiseen vähenee sekä henkilö- että tavaraliikenteen osalta. Näin valtava potentiaali jää hyödyntämättä.

Nyt ollaan jo rajanylityspaikkojen kapasiteetin ylärajoilla, rajan ylittää noin 8,5 miljoonaa henkilöä vuonna 2011. Pian käynnistyvillä toimilla kapasiteetti nousee 13,5 miljoonaan vuoden 2014 loppuun mennessä.

Toimet rajaliikenteen sujuvuuden turvaamiseksi ovat välttämättömiä

Liikkuvuus itärajan yli lisääntyy ja viisumivapauteen varaudutaan. Rajanylityspaikoilla ja rajan vaikutuspiirissä tulee panostaa liikenne- ja logistiikkayhteyksiin.

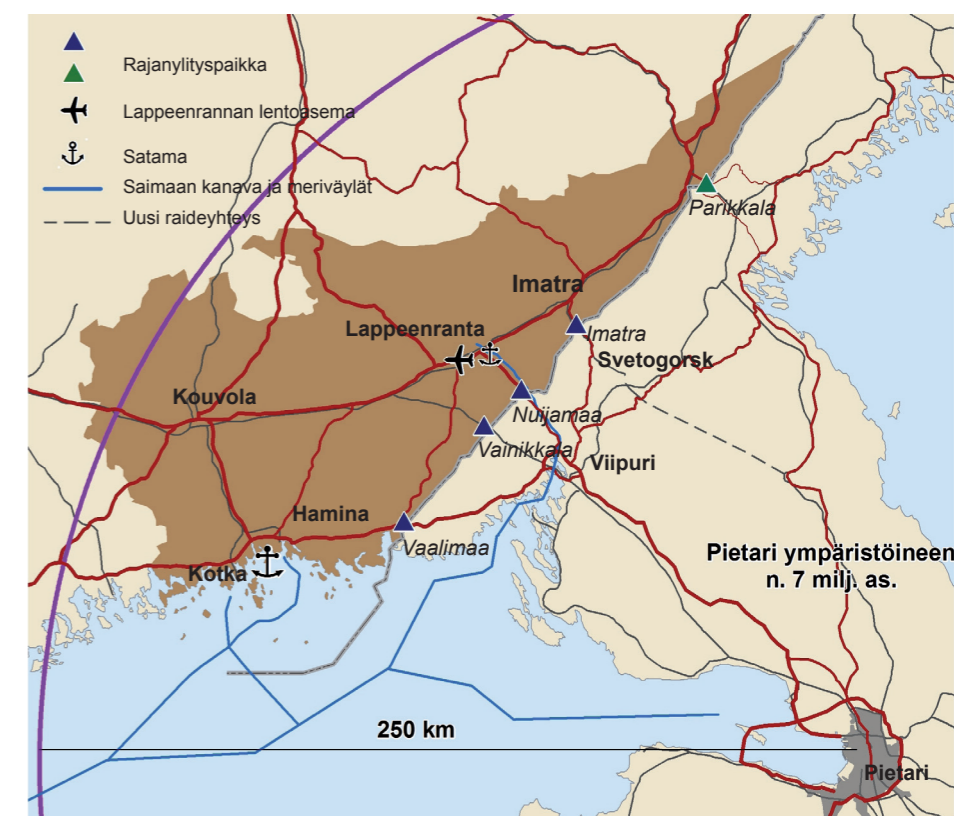
Kaakkois-Suomen rajaliikenne vilkkainta kautta aikojen – voimakas kasvu jatkuu

Miten varaudutaan lisääntyvään tavaraliikenteeseen?

Miten matkailu- ja palvelutarjonnan tuottamaan henkilöliikenteen kasvuun varaudutaan?

Liikenne kehittyy voimakkaasti – entä rajanylityspaikkojen resurssit?

Venäjän vaikutus näkyy Kaakkois-Suomessa muuta Suomea voimakkaammin. Jos Venäjän talouden tilanne ja kehitys säilyy euromaita vakaampana, se avaa lisämahdollisuuksia alueelle. Kaakkois-Suomen sijaintiedun hyödyntäminen vaatii kuitenkin rajanylityspaikkojen ja liikenneyhteyksien kehittämistä, ostosmatkailun sekä matkailu- ja muun yritystoiminnan edellytysten, liiketoimintaosaamisen ja logistiikan kehittämistä. Nähtävissä on Kaakkois-Suomen ja Luoteis-Venäjän tuotantorakenteiden lisääntyvä integraatio, jolla on vaikutusta myös kulttuuris-sosiaaliseen lähentymiseen. Viisumivapaudella olisi merkittävä rooli. Jo nyt rajan yli tapahtuva tuotteiden ja tavaroiden sekä kansalaisten liikkuminen on lisääntynyt. Henkilöliikenne on kautta aikain vilkkainta, mikä näkyy myös taxfree-myyntin ennätyksinä sekä lisääntyvinä majoitusvuorokausina. Tavaraliikenteessä ollaan nyt vuoden 2006 tasolla ja liikenne kasvaa edelleen.

VENÄJÄ-YHTEISTYÖSTÄ TUKEA KEHITYKSEEN
PALVELUJEN KYSYNTÄ TUO TYÖTÄ JA TOIMEENTULOJA – JA LIIKENNETÄ
POTENTIAALIA KASVUUN – RAJA TOIMIMAAN – HAITAT MINIMIIN

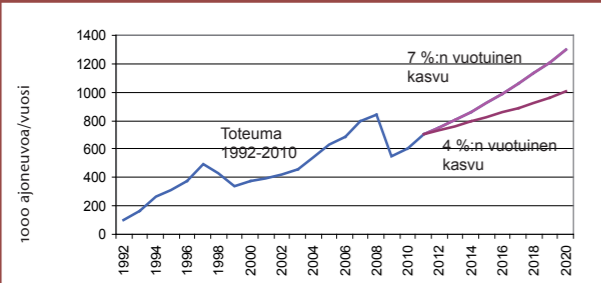
Kaikki liikennemuodot kasvusuunnassa

Kaikilla liikenteen rajanylityspaikoilla on jo nyt kapasiteettiongelmia sekä henkilö- että tavaraliikenteen osalta.

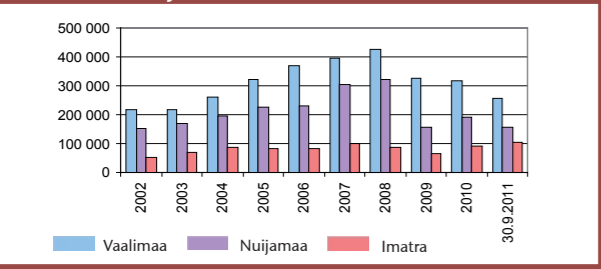
Tavaraliikenne

- ◊ Rajaliikenne kasvaa voimakkaasti.
- ◊ Liikenne kasvaa rajaliikennettä välittävillä valtateilla – Suomen kautta kulkevan transitoviennin arvo oli vuonna 2010 noin 17 miljardia euroa, 19 prosenttia enemmän kuin vuonna 2009.

Raskas ajoneuvoliikenne Kaakkois-Suomen tieliikenteen rajanylityspaikoilla yhteensä 1992 – 2010 ja ennuste 2011 – 2020

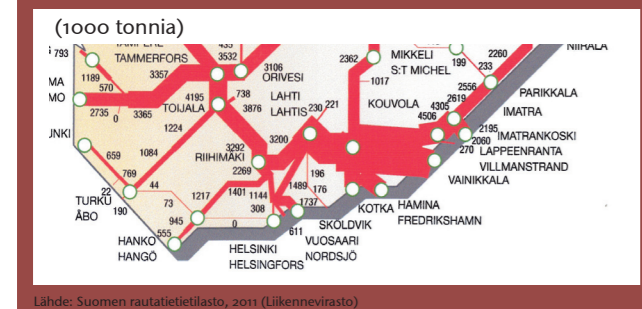

Raskaan liikenteen määrät Kaakkois-Suomen raja-aseilla 2002 – 2011

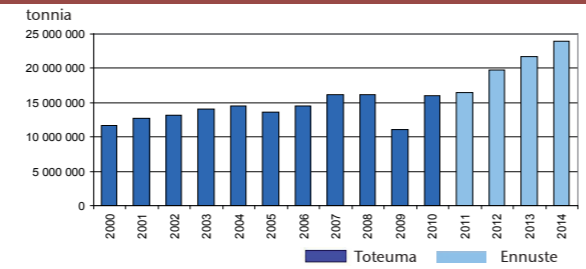
- ◊ Allegro syö rautatien tavaraliikenteen kapasiteettia Pietari – Viipuri välillä.
- ◊ Luumäki–Imatra yksiraiteisen rataosuuden kapasiteetti on jo täydessä käytössä. Venäjän raideliikenteen kehitystoimet luovat merkittävää lisäliikennetarvetta ja se antaa mahdollisuuden avata uuden kuljetusyhteyden Venäjälle Imatran kautta.

Raideliikenteen tavarankuljetukset v. 2010

- ◊ HaminaKotka -sataman tavaravirrat kasvavat voimakkaasti. Sataman kautta kulki 2010 15,0 milj. tonnia tavaraa. Ennusteen mukaan tavaramäärä kasvaa 24 milj. tonniin 2014 mennessä.
- ◊ Saimaan kanavan tavaraliikenne oli vuonna 2010 1,6 milj. tonnia tavaraa ja ennuste vuodelle 2014 kanavan kehittämistoimista riippuen 1,8 – 2,0 milj. tonnia.

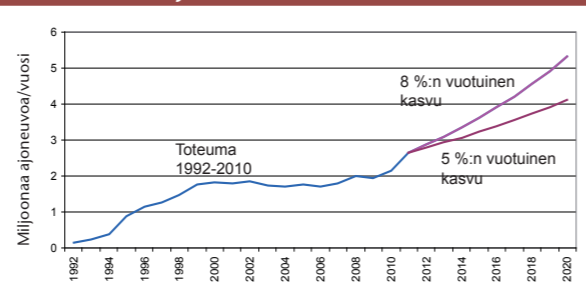
HaminaKotka -sataman tavaravirrat 2000 – 2010 ja ennuste 2011 – 2014

Henkilöliikenne

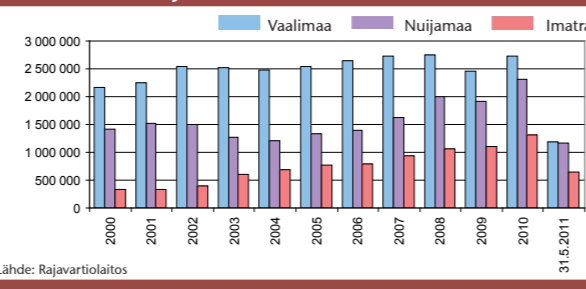
- ◊ Kasvu jatkuu voimakkaana ja lisääntyy entisestään mahdollisen viisumivapauden myötä. Kahdeksan prosentin vuotuinen kasvu kaksinkertaistaa henkilöliikenteen määrän vuoteen 2020 mennessä ja siihen pitää varautua.
- ◊ Allegrojunayhteyden avauduttua kapasiteetti lisääntyi merkittävästi. Uusi yhteys on merkittävä potentiaali henkilöliikenteen kasvuun, joka on jo nyt nähtävissä. Ennuste vuonna 2011 on 290 000 matkustajaa.

Henkilöautoliikenne Kaakkois-Suomen tieliikenteen rajanylityspaikoilla yhteensä 1992–2010 ja ennuste 2011–2020

- ◊ Saimaan kanavan matkustajamäärät Viipurin liikenteessä olivat enimmillään vuonna 2001 (90 000) ja alimmillaan viisumivapauden poistuttua (vuonna 2003 noin 10 000). Uusi viisumivapaus on lisännyt matkustajamääriä tuntuvasti.
- ◊ Lentomatkustus Lappeenrannan ja Euroopan välillä kasvaa: matkustajamäärä vuonna 2010 oli 61 000. Vuonna 2011 ennuste on 130 000. Suuri osa matkustajista tulee Venäjältä.

Tieliikenteen henkilömäärät Kaakkois-Suomen raja-aseilla 2000 – 2011

Tulevaisuuden näkymiä ja trendejä

- ◊ Vuonna 2010 venäläismatkailijat jättivät Suomeen 680 milj. euroa, josta Kaakkois-Suomen osuus oli 306 miljoonaa. Jos venäläisten matkailu Suomeen kaksinkertaistuu – minkä ennakoidaan tapahtuvan vielä tällä vuosikymmenellä – liikutaan Kaakkois-Suomessa miljardiluokan liikevaihdon tienoilla.
- ◊ Lisääntyvät palvelut ja matkailumarkkinoinnin tehostaminen luovat pohjaa ostos- ja vapaa-ajan matkailun edelleen kehittämiseksi.
- ◊ Tax-free myynnin volyyymi Suomessa oli vuonna 2010 182 milj. euroa, josta Kaakkois-Suomen osuus oli 39 prosenttia.
- ◊ Venäjällä inflaation kiihtyminen ja hintojen nousu 9 prosentin vuositasolla, reaali-palkkojen kasvu noin 5 prosenttia vuodessa.

- ◊ Vahvistunut rupla lisää yksityistä vientiä – se on ollut jo huimassa kasvussa.
- ◊ Nuijamaa on noussut Vaalimaan rinnalle yhtä vilkkaana henkilöliikenteen rajanylityspaikkana ja Imatralla kasvu on voimakasta.
- ◊ Venäjän mahdollinen WTO-jäsenyys edistää integraatiota ja monipuolistaa elinkeinoelämän toimintoja.
- ◊ Rajanylitysmäärät kasvavat rajusti ja yhä enemmän on niitä päiviä, jolloin jopa 40 000 henkilöä ylittää rajan Kaakkois-Suomen rajanylityspaikoilla. Tuolloin rajan resurssit ovat ääriarjoilla. Vuonna 2010 kyseisiä päiviä oli kolmekymmentä ja vuonna 2011 niitä ennustetaan olevan jo lähes sata.

TULEVAISUUTEEN TULEE VARAUTUA SEKÄ LYHYEMMÄLLÄ (2012 – 2015) ETTÄ PIDEMMÄLLÄ (2016 – 2020) TÄHTÄYKSELLÄ

Raja-asemien ja liikenneväylien kapasiteetti tulee rakentaa lähimmän viiden vuoden ajanjaksolla tasolle, joka mahdollistaa rajaliikenteen kaksinkertaistumisen.

Rajanylityspaikkojen ja -viranomaisten tarpeet

Aikaväli 2012 – 2015

- ◊ Vaalimaan henkilö- ja tavaraliikenteen eriyttäminen (liikennejärjestelyt 9 M€ ja talonrakennukset 7 M€). Hanke toteutetaan kansallisella rahoituksella vuosina 2012-2014.
- ◊ Imatran rajanylityspaikan uudistaminen (liikennejärjestelyt 4 M€ sekä talonrakennukset ja laitehankinnat 7 M€). Hanke toteutetaan ENPI-rahoituksella vuosina 2012-2014.
- ◊ Nuijamaan rajanylityspaikan liikennejärjestelyt (3 M€). Hanke toteutetaan ENPI-rahoituksella vuosina 2012-2013.

- ◊ Vt 13 rekkakaistan jatkaminen rajalta Mustolaan (6 M€)
- ◊ Vaalimaan rekkaparkki (21 M€)

Aikaväli 2016 – 2020

- ◊ Vaalimaan, Nuijamaan ja Imatran rajanylityspaikkojen kapasiteetin lisääminen
- ◊ Parikkalan rajanylityspaikan infrastruktuurin kehittäminen kansainvälisen rajanylityspaikan statuksen myötä.

Rajanylityspaikoilla on paitsi infrastruktuurin kehittämistarpeita, myös tarpeita viranomaisten toiminnan sujuvoittamiselle. Tarvitaan laitehankintoja (automaattiset passintarkastuslaitteistot ja muu rajatarkastusvälineistö), tietojärjestelmien kehittämistä (sähköinen tullaus, telematiikan hyödyntäminen, jonotusjärjestelmät), viranomaisyhteyden kehittämistä molemmin puolin rajaa sekä lisää henkilöresursseja tarkastustoimintaan. Lisäksi on tarpeen saada Imatran rajanylityspaikan status kansainväliseksi myös raideliikenteen osalta sekä Parikkalan rajanylityspaikka kansainväliseksi tieliikenteen rajanylityspaikaksi. Parikkalan rajanylityspaikan liikenne monipuolistuu, kun Venäjän puolen tie ylityspaikalle saadaan parannettua.

Liikenteen yhteysväliarpeet

Aikaväli 2012 – 2015

- ◊ E 18 Koskenkylä – Loviisa – Kotka (340 M€), Haminan ohitus (180 M€) ja Hamina – Vaalimaa (225 M€)
- ◊ Vt 6 Taavetti – Lappeenranta (90 M€)
- ◊ Simola – Vainikkala tieyhteys (7 M€). Hanke toteutetaan ENPI-rahoituksella vuosina 2012-2013.
- ◊ Luumäki – Imatra kaksoisraiteen toteuttamispäätös ja ratasuunnitelma
- ◊ Saimaan kanavan korvausinvestoinnit (10 M€)

Aikaväli 2016 – 2020

- ◊ Luumäki – Imatra kaksoisraiteen rakentaminen sekä Imatran ratajärjestelytarpeet rajanylityspaikan läheisyydessä
- ◊ Muut raja- ja satamaliikenteen päätieyhteydet
- ◊ Saimaan- ja kanavaliikenteen kehittäminen esimerkiksi linjaliikenne
- ◊ Lentotoiminnan ja sen vaatiman infrastruktuurin kehittäminen.

Tavara- ja henkilölogistiikan tarpeet

- ◊ HaminaKotka -sataman tieyhteyksien ja ratapihan parantaminen (Mussalon ratapiha ja vt 15:n Kotkan sisääntulo).
- ◊ Mustolan sataman kehittäminen tavaraliikenteen kautta-kulkukohteeksi (hub).
- ◊ Lappeenrannan lentokenttäterminaalin laajentaminen kansainvälisen lentoliikenteen edellyttämään palvelutasoon ja lentorahtitoiminnan edellytysten kehittäminen.

- ◊ Liityntäyhteyksien parantaminen eri kulkumuotojen ja palvelukeskittymien välillä, esim. Allegrolta suora bussiyhteys palveluihin.
- ◊ Vainikkalan matkustajaterminaalin laajentaminen ja yhdistettyjen kuljetusten terminaalit auto-juna-tavaraliikenteen kuljetustarpeita palvelemaan.
- ◊ Saimaan liikenteen ja Viipurin sataman yhteistoiminnan kehittäminen.